

17.6.2026

LUONTOKARTOITUS
SARVISTON KALLIOALUE, KITTILÄ

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Kohteen perustiedot ja sijainti	3
3. Kartoituksen toteutus	5
3.1 Lähtötiedot ja aineistotarkastelu	5
3.2 Selvitysalueen rajaus	6
3.3 Maastokartoitus	6
4. Alueen yleiskuvaus	6
5. Havaitut luontoarvot	8
5.1 Luontotyytit	8
5.2 Lajisto	8
6. Arvio luontoarvoista	13
7. Johtopäätökset	14

1. Johdanto

Tämä raportti on laadittu Sarviston kallioalueelle suunnitellun maa-aineshankkeen luontokartoituksen tuloksista. Kartoitus liittyy maa-aineslupahakemukseen ja sen tarkoituksena on tuottaa riittävät tiedot hankkeen vaikutusten arvioimiseksi lupaharkintaa varten.

Kartoitus toteutettiin luontokartoitussuunnitelmassa esitettyjen työvaiheiden mukaisesti, sisältäen lähtötietojen analyysin sekä maastokartoituksen.

Luontokartoituksesta ja raportin laatimisesta vastasivat ympäristöasiantuntija Marko Herranen ja lajistoasiantuntija Matti Iivonen.

---

2. Kohteen perustiedot ja sijainti

Hankealue sijaitsee Kittilän kunnassa Sarvistossa noin 10 km Kallon kylästä etelään.

Kohde sijoittuu kiinteistölle **KITTILÄN VALTIONMAA V (261-893-14-1)**.

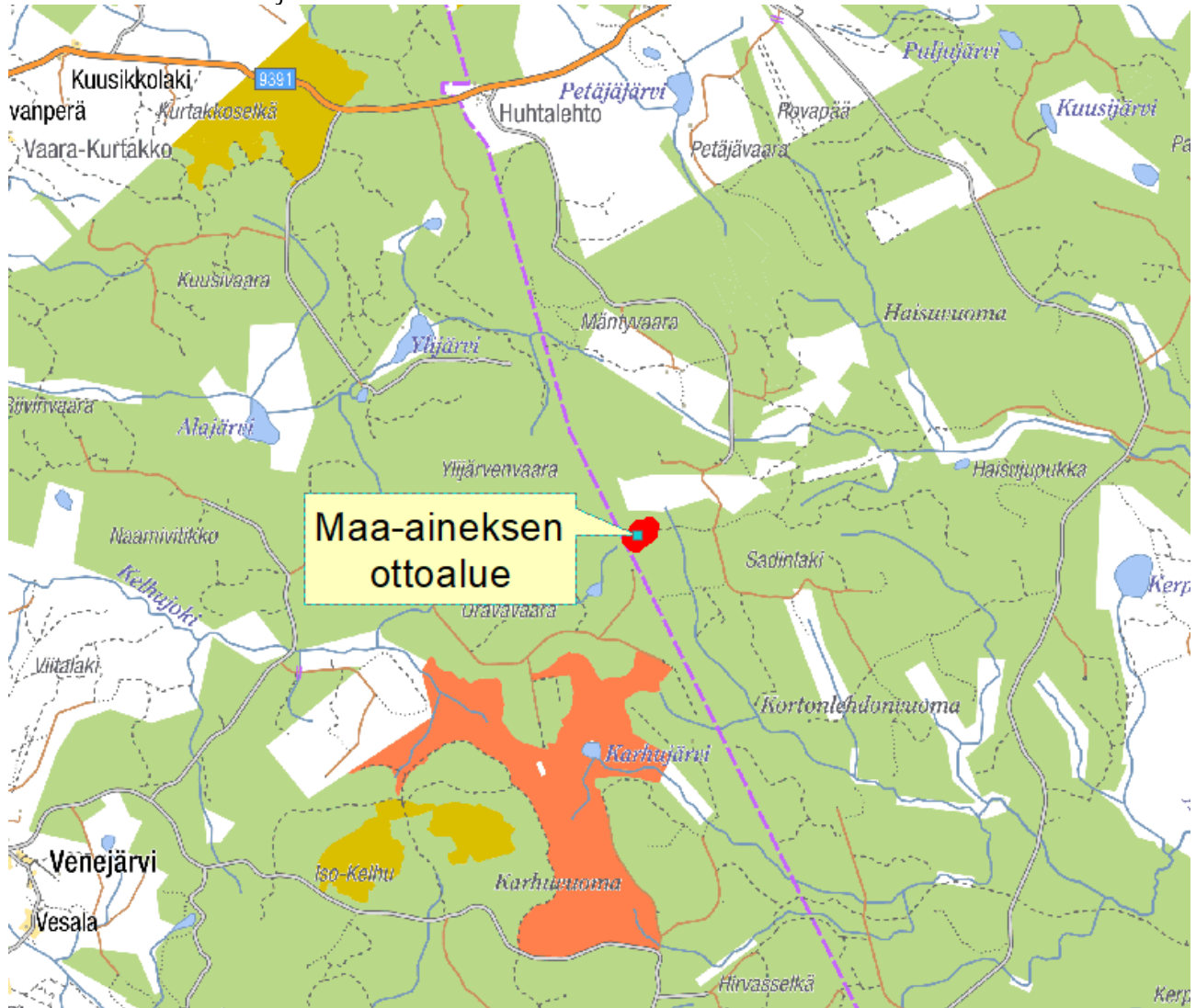
Kohteen perustiedot ovat seuraavat: toiminta-alueen laajuus on noin 4,5 ha, varsinainen ottoalue noin 1,32 ha, tukitoiminta-alue noin 1,8 ha ja kohteen koordinaatit (ETRS-TM35) ovat N 7470355 ja E 392074.

Luontoselvityksen tarkastelualue kattaa koko toiminta-alueen sekä sitä ympäröivän noin 20 metrin puskurivyöhykkeen.

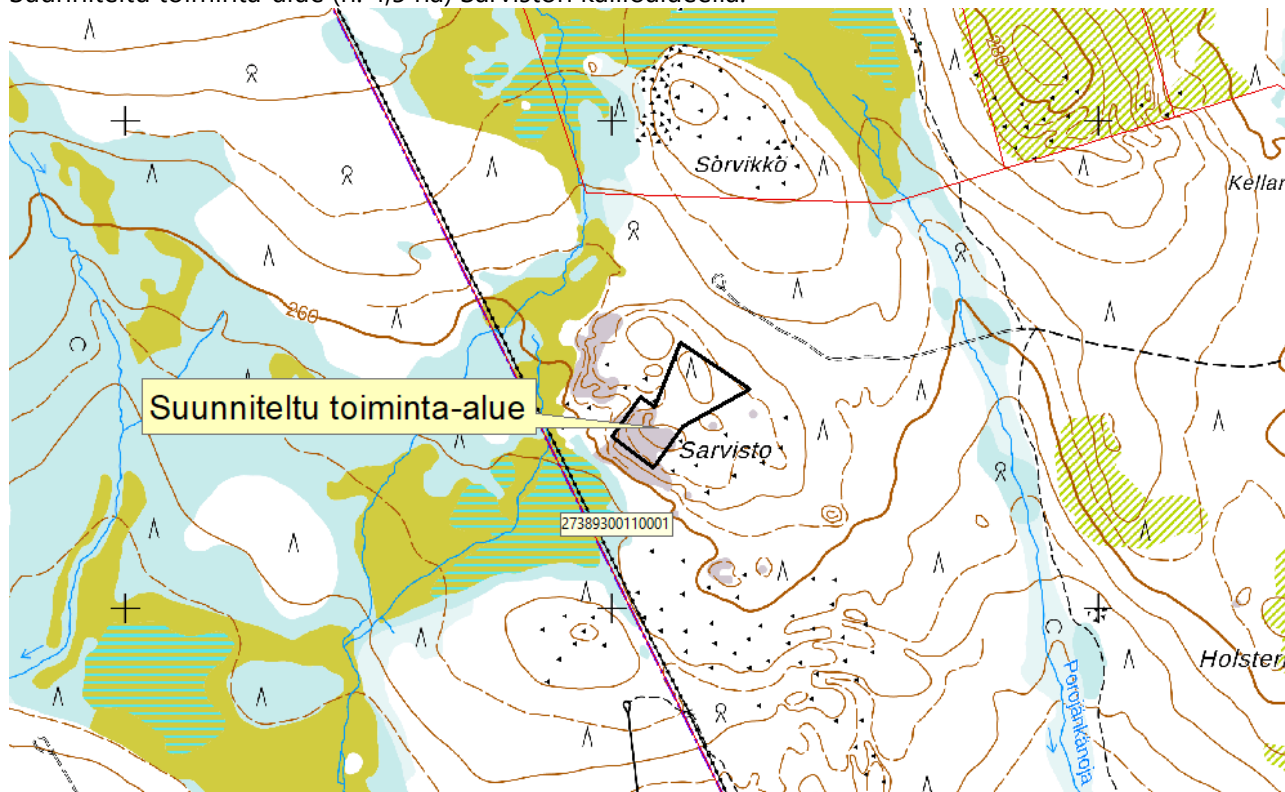
Kuva 1. Sijaintikartta

Sarviston kallioalueen sijainti Kittilän kunnassa.

Kuva 2. Kohdekartta

Suunniteltu toiminta-alue (n. 4,5 ha) Sarviston kallioalueella.

3. Kartoituksen toteutus

3.1 Lähtötiedot ja aineistotarkastelu

Luontokartoituksen esiselvitysvaiheessa koottiin ja analysoitiin useita paikkatieto- ja tausta-aineistoja, joiden avulla arvioitiin kohteen luontoarvoihin liittyviä mahdollisia erityispiirteitä sekä maastokartoituksessa tarkasteltavia kohteita.

Hyödynnetyt aineistot ja niiden tulokset:

Kallioperäaineistot

Aineiston perusteella tarkasteltiin mahdollisia kalkki- tai serpentiinikallioita. Geologisesti erityisiä luontoarvoja ei havaittu.

Historialliset ilmakuvat

Aineiston avulla tarkasteltiin maankäytön historiaa ja alueen luonnontilaisuuden astetta. Historiallisten ilmakuvien perusteella koko toiminta-alueella on tehty avohakkuu vuosien 1957–1968 välillä, eli alue ei ole luonnontilainen tai sen kaltainen.

Metsähallituksen kuviotietoaineisto

Aineiston perusteella tarkasteltiin metsän rakennetta, ikää ja käsittelyhistoriaa. Alue on varttunutta kasvatusmetsää, mikä vastaa ilmakuvatarkastelun havaintoja.

Metsähallituksen alue-ekologinen verkosto

Aineiston perusteella selvitettiin kohteen sijoittumista suhteessa Metsähallituksen ympäristöoppaan mukaisiin luontokohteisiin. Alueella ei ole tiedossa ympäristöoppaan mukaisia luontokohteita.

Lajitietokeskuksen lajihavaintoaineisto

Aineiston perusteella arvioitiin uhanalaisen tai muutoin huomionarvoisen lajiston mahdollista esiintymistä alueella. Aineistossa ei ollut viitteitä lupaharkinnan kannalta merkittävästä lajistosta.

Aineistotarkastelun perusteella alueelle ei kohdistunut ennakolta erityisiä luontoarvoriskejä.

3.2 Selvitysalueen rajaus

Selvitysalue kattoi koko toiminta-alueen sekä noin 20 m puskurivyöhykkeen.

Selvitysalueen rajauksen lisäksi arvioitiin mahdollisten petolintujen pesien esiintymistä kohteen keskipisteestä enintään 1 km:n säteellä käytettävissä olleiden lähtötietojen ja maastohavaintojen perusteella. Tarkastelussa ei todettu viitteitä hankkeen lupaharkinnan kannalta merkityksellisistä petolintujen pesäpaikoista.

3.3 Maastokartoitus

Maastokartoitus tehtiin 12.6.2026 yhtenä käyntinä esiselvityksen jälkeen.

Maastokartoituksen toteuttivat lajistoasiantuntija Matti Iivonen ja ympäristöasiantuntija Marko Herranen.

Maastossa tarkasteltiin kasvillisuutta, luontotyyppejä, arvokkaita elinympäristöjä sekä linnustoa.

Kartoitus tehtiin hyvissä olosuhteissa (tyyni sää, ei sadetta).

Lajistoinventointi kohdennettiin aineistotarkastelun, alueen elinympäristöjen sekä hankkeen lupaharkinnan kannalta olennaisiin lajiryhmiin ja rakennepiirteisiin. Tarkastelu painottui erityisesti jäkälä- ja kääväkäs-lajistoon sekä mahdollisiin suojellisesti merkittäviin elinympäristöihin, koska näillä voisi olla merkitystä alueen luontoarvojen arvioinnissa. Jäkälä- ja kääväkäs-lajiyhteisö antaa hyvän kokonaiskuvan alueen kivilajin ominaisuuksista ja metsän luontoarvoista.

---

4. Alueen yleiskuvaus

Hankealue on varttunut n. 60-vuotiaasta mäntyvaltaista talousmetsää. Alue on selvästi metsätalouskäytössä eikä luonnontilaisia rakennepiirteitä esiinny.

Kasvillisuus edustaa kuivahkon kankaan tyyppiä:

Kenttäkerroksessa esiintyi tavanomaista lajistoa, kuten puolukkaa, mustikkaa, variksenmarjaa ja juolukkaa. Sammalkerroskin oli tyypillinen, mm. seinäsammalta, kynsisammalia ja torvijäkälä.

Alue on kallioinen ja kallioperä on silikaattikalliota. Kivipinnoilla tavattiin tavanomaisia silikaattikallioiden jäkälä, kuten tinajäkälä, torvijäkälä, karttajäkälä ja napajäkälä. Kiven onkaloissa tavattiin muun muassa jauhejäkälä ja rikkijväsjäkälää. Kivipintojen lajisto ei siis ollut merkittävää eikä antanut viitteitä kallion ravinteikkuudesta tai emäksisyydestä. Myös jäkälien loisia etsittiin pistokoemaisesti, mutta esiintymiä ei havaittu.

Lahopuuta alueella on alle 10 m³/ha.

Kuvat 3 ja 4. Yleiskuvia alueesta

Sarviston kallioalueen varttunutta mäntymetsää.

---

5. Havaitut luontoarvot

5.1 Luontotyytit

Alueella ei havaittu luonnonsuojelulain mukaisia luontotyypppejä, vesilain mukaisia kohteita eikä uhanalaisia elinympäristöjä.

Alue edustaa tavanomaista kuivahkon kankaan talousmetsää ja silikaattikalliota.

5.2 Lajisto

Maastokartoituksen aikana tehtiin lintuhavaintoja vihervarpusesta, tunnistamattomaksi jääneestä rastaasta, käpytikasta (syömäjäljet) sekä metsosta (jätökset). Maastokartoituksen ja lähtötietotarkastelun perusteella alueella tai sen läheisyydessä ei tehty havaintoja petolinnuista. Kääväkäsajistosta havaittiin korokääpä ja katkokääpä, molemmat ainoastaan yhdeltä rungolta.

Jäkälälajisto ei myöskään poikennut talousmetsien lajistosta merkittävästi. Epifyyttilajistoa hallitsee tavanomaiset jäkälälajit kuten tummaluppo, sormipaisukarve, kärsäpaisukarve ja keltatyvikarve. Vallitseva puusto on nuorta ja yksipuolista, joten vanhoilla elävillä puilla tavattavaa punaisen kirjan epifyyttilajistoa ei tavattu.

Yksittäisillä lahokuilla havaittiin kuitenkin joitakin punaisen kirjan jäkälälajeja: punatiplu (NT), männynmurujäkälä (NT), kultahavujäkälä (NT), männynnuppijäkälä (NT), kastanjansuomujäkälä (NT) ja ryväsjäkälä (VU). Havaituista lajeista punatiplu ja kultahavujäkälä ovat lajeja, jotka ovat taantuneet Etelä-Suomessa (alueellisesti uhanalaisia eteläisessä Suomessa) ja siten päätyneet punaiseen kirjaan. Pohjois-Suomessa lajit ovat kuitenkin hyvin yleisiä, punatiplua tapaa yleisesti mm. hakkuutähteiltä ja kultahavujäkälää mm. lahokuulta ja varttuneilta puilta.

Muut havaitut punaisen kirjan jäkälälajit vaativat kasvualustakseen keloalahopuuta ja esiintyvät tyypillisesti niukkoina myös talousmetsien viimeisillä keloapuun rippeillä (esimerkiksi kannot ja kelo-oksat). Talousmetsissä esiintymät ovat kuitenkin niukkoja ja pitkän aikavälin selviytymismahdollisuudet olemattomat verrattuna suojelunarvoisiin, luonnontilaisen kaltaisiin metsiin. Lajien resurssijatkumo (kelopuu) on katkennut, eli kyse on niin kutsutusta sukupuuttovelasta.

Kuvat 4, 5 ja 6. Kalliopinta

Silikaattikalliota hankealueella

Kuvat 7 ja 8. Lahopuuta

Lahopuuta, joista havaittiin punaisen kirjan lajeja

---

6. Arvio luontoarvoista

Kartoituksen perusteella alueella ei esiinny merkittäviä luonnonesiintymiä, suojeltuja luontotyyppejä eikä luonnonsuojelulain mukaisia erityisesti suojeltavia lajeja (LSA 2023/1066). Havaitut punaisen kirjan lajiesiintymät ovat niukkoja ja taantuvia, eivätkä merkittävästi poikkea tavanomaisen talousmetsän lajistosta.

Alue on luonnonolosuhteiltaan tavanomainen ja metsätalouskäytön muokkaama.

Suunnitellun hakkuutyön toteuttajaa ohjeistetaan siirtämään lahopuu toiminta-alueen ulkopuolelle metsään, jolloin lahoppulajistolla on edellytykset säilyä alueella.

---

7. Johtopäätökset

Kartoituksen perusteella alueella ei ole maa-aineslain 3 §:n kannalta merkittäviä luontoarvoja, käytettävissä olevat tiedot ovat riittävät lupaharkintaa varten eikä lisäselvityksiä ole tarpeen tehdä.

Edellä esitetyn perusteella maa-aineshanke voi edetä suunnitellusti, eikä alueella ole sellaisia luontoarvoja, joista aiheutuisi hankkeen toteuttamiselle merkittäviä rajoitteita.

Marko Herranen
Ympäristöasiantuntija
Metsähallitus Metsätalous Oy

Matti Iivonen
Lajistoasiantuntija
Metsähallitus Metsätalous Oy